

Projekt „Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Zlín IV“ je spolufinancován Evropskou unií.

DUCHAŘI – Miloš Kratochvíl – pracovní list pro žáky

1. Doplně informací

Kniha je druhým dílem série, která se jmenuje _____.

2. Charakteristika postav

Spoj vhodnou charakteristiku s postavou z knihy.

Michal	Nerozlučný kamarád Filipa. Odvážný, akční, často přichází s nápady, i když nebývají úplně promyšlené. Sklon k průšvihům, ale má dobré srdce. Vždy se snaží pomoci, i když výsledek bývá komický.
Filip	Autorita, objevuje se spíš okrajově, většinou když se situace ve škole vyhroť. Má jméno, které dětem nahrává k přezdívkám a legráckám, což zvyšuje komiku. Vystupuje jako přísný dospělý s jasnými pravidly.
Trpajz Lojda	Přísná a energická třídní učitelka. Často má plné ruce práce s lumpárny Michala a Filipa. Navenek působí přísně, ale ve skutečnosti jí na dětech záleží. Je zdrojem komických scén, protože kluci se jí bojí víc než samotného ducha.
Učitelka Vlčková	Doslova „zástupkyně dospěláků“ v rodinném prostředí. V příběhu funguje jako komická postava – je trochu zvědavá a má sklon do všeho mluvit. Často reaguje přehnaně a vytváří humorné situace. Přesto má k dětem vztah a dokáže jim někdy nečekaně pomoci.
Ředitel Sojka	Spolužák, menšího vzrůstu, trochu outsider. Spolužáci si z něj dělají legraci, proto působí nejistě. Tvrdí, že vidí zeleného ducha – to spustí hlavní zápletku. Ve skutečnosti touží po přijetí a kamarádech, kluci mu tím, i když ne zcela úspěšně, pomáhají.
Teta Marcela	Michalův nejlepší kamarád, jeho „parťák do všeho“. O něco opatrnější a rozvážnější než Michal, občas se snaží jeho nápady korigovat. Má smysl pro humor, ale také pro férovost. Přátelství a loajalita jsou pro něj hodně důležité.

Projekt „Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Zlín IV“ je spolufinancován Evropskou unií.

3. Slovní klubko

spojuj pojmy linkami podle děje knihy. Spojit můžeš: postavy → místa, postavy → události, události → události. Některá slova lze spojit s více pojmy. Žádné slovo neopomeňte. Snažte se jich najednou propojit co nejvíce, ale aby spolu slova stále nějak souvisela.

Michal	duch	hajný Sodomka
Filip	průšvih	Trpajz Lojda
	učitelka Vlčková	přátelství
škola	oheň	dobrodružství
ředitel Sojka	strašidlo	maminka
teta Marcela	návštěva	kamínek
		dort
		tatínek

4. Osmisměrka

Najdi v následující osmisměrce 13 slov, která souvisejí s knihou Duchauři.

C	V	R	H	P	S	O	O	P	U	D	V	B	M	K
Y	A	P	Ř	Á	T	E	L	S	T	V	Í	B	Q	F
I	O	V	B	E	R	X	N	V	T	E	I	P	J	K
D	A	N	E	T	A	A	L	Á	N	E	L	E	Z	I
E	I	U	K	L	Š	G	B	C	A	Ý	Á	M	K	Š
P	W	Ř	P	É	I	V	N	E	M	P	I	L	I	F
I	Ů	O	E	R	D	S	C	N	H	O	R	Ř	E	I
D	Í	H	J	A	L	O	K	Š	S	S	R	Ž	Ý	L
I	N	K	É	Č	O	K	G	B	J	E	Q	Y	B	I
Ť	Í	U	L	S	B	Á	L	E	R	D	V	Ž	M	P
U	N	Ě	A	S	Í	Ů	M	A	W	T	U	I	V	Í
K	Á	C	H	A	N	M	L	Ý	Š	D	R	Ž	I	N
A	R	S	C	D	Č	Š	Z	J	A	P	R	T	N	Y
Á	U	Č	I	T	E	L	K	A	D	H	J	K	W	Ý
V	B	Á	M	Č	T	J	H	F	O	M	Č	S	Ě	V

5. Školní rozhlas

Představ si, že jsi ředitel Sojka a musíš do školního rozhlasu oznámit, co se stalo po „duchařském incidentu“. Tvůj projev by měl být stručný (max. 5–6 vět), jasný (aby mu žáci i učitelé rozuměli), může být trochu vtipný nebo ironický (protože pan ředitel Sojka má svůj styl). Do projevu můžeš zakomponovat: zmínku o duchu, jména některých žáků (Michal, Filip, Trpajz), upozornění pro učitele nebo žáky, návrh, jak se podobným událostem do budoucna vyhnout.

Projekt „Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Zlín IV“ je spolufinancován Evropskou unií.

Místo pro zápis:

Moje hlášení do školního rozhlasu:

„Milí žáci a učitelé,

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. Proměna postav

Vyber si postavu (např. Trpajz, Vlčková). Napište, jak by se příběh změnil, kdyby se tato postava chovala jinak (např. Vlčková by byla spravedlivá už od začátku).

Tento úkol má několik částí

Část 1. – Jak se postava chovala na začátku?

Vyber si jednu z hlavních postav (Michal, Filip, Trpajz, učitelka Vlčková, ředitel Sojka, teta Marcela).

Jak se chovala na začátku příběhu?

Jak bys ji popsal(a) třemi slovy?

Napiš krátkou charakteristiku (2–3 věty).

Část 2. - Co se změnilo během děje?

Jak se postava zachovala v klíčové situaci?

Proč (podle tebe) změnila své chování?

Napiš 2–3 věty, kde zachytíš, co bylo „zlomové“.

Část 3. - Jaká je na konci?

V čem se postava liší oproti začátku?

Co nového se o ní dozvídáme?

Napiš 2–3 věty o „nové verzi“ postavy.

Část 4. - Tvoje hodnocení

Líbí se ti tato proměna?

Souhlasil(a) bys s tím, jak se postava zachovala?

Co bys na jejím místě udělal(a) jinak?

Projekt „Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Zlín IV“ je spolufinancován Evropskou unií.

DUCHAŘI – Miloš Kratochvíl – Metodický list

1. Cíl:

Rozvoj čtenářské gramotnosti

Orientace v textu

Žák sleduje vývoj jednotlivých postav v ději

Žák je schopen vyjádřit a popsat proměnu postav na základě jejich jednání v textu

Reflexe – posouzení jednání a hledání paralel s vlastním životem

Postup práce:

Výběr postavy - každý žák nebo skupina žáků si vybere jednu postavu (např. Michal, Filip, Trpajz, učitelka Vlčková, ředitel Sojka, teta Marcela).

Analýza na začátku příběhu - žáci popíší chování postavy na začátku příběhu a vyjádří jej 2–3 větami. Doplňují charakteristická slova či krátkou kresbu postavy.

Proměna během děje – žáci diskutují nebo píší, co se u postavy změnilo, proč a v jaké situaci. Zapisují 2–3 věty, popisující „zlomový moment“.

Postava na konci příběhu - jak se postava liší oproti začátku? Co nového o ní žáci zjistili? Opět 2–3 věty a případná ilustrace.

Hodnocení a reflexe - líbí se žákům změna postavy? Co by udělali jinak na jejím místě?

Doporučené varianty práce:

Individuálně – každý žák analyzuje jednu postavu a vyplní list.

Skupinově – skupiny žáků analyzují různé postavy, na závěr prezentují výsledky. Danou postavu si mohou vylosovat např. na „kole štěstí“ (wheelofnames.com)

Kreativně – žáci kreslí „postavu na začátku“ a „postavu na konci“ (např. výraz tváře, symboly, barvy).

Řešení:

2. Doplň informaci

Kniha je druhým dílem série, která se jmenuje *Pachatelé dobrých skutků*.

3. Charakteristika postav

Michal - Nerozlučný kamarád Filipa. Odvážný, akční, často přichází s nápady, i když nebývají úplně promyšlené. Sklon k průšvihům, ale má dobré srdce. Vždy se snaží pomoci, i když výsledek bývá komický.

Projekt „Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Zlín IV“ je spolufinancován Evropskou unií.

Filip - Michalův nejlepší kamarád, jeho „parťák do všeho“. O něco opatrnější a rozváznější než Michal, občas se snaží jeho nápady korigovat. Má smysl pro humor, ale také pro férovost. Přátelství a loajalita jsou pro něj hodně důležité.

Trpajz Lojda - Spolužák, menšího vzrůstu, trochu outsider. Spolužáci si z něj dělají legraci, proto působí nejistě. Tvrdí, že vidí zeleného ducha – to spustí hlavní zápletku. Ve skutečnosti touží po přijetí a kamarádech, kluci mu tím, i když ne zcela úspěšně, pomáhají.

Učitelka Vlčková - Přísná a energická třídní učitelka. Často má plné ruce práce s lumpárny Michala a Filipa. Navenek působí přísně, ale ve skutečnosti jí na dětech záleží. Je zdrojem komických scén, protože kluci se jí bojí víc než samotného ducha.

Ředitel Sojka - Autorita, objevuje se spíš okrajově, většinou když se situace ve škole vyhroť. Má jméno, které dětem nahrává k přezdívkám a legráckám, což zvyšuje komiku. Vystupuje jako přísný dospělý s jasnými pravidly.

Teta Marcela - Doslova „zástupkyně dospěláků“ v rodinném prostředí. V příběhu funguje jako komická postava – je trochu zvědavá a má sklon do všeho mluvit. Často reaguje přehnaně a vytváří humorné situace. Přesto má k dětem vztah a dokáže jim někdy nečekaně pomoci.

4. Slovní klubko

Možnost individuálního řešení, s dětmi je vhodné probrat, proč spolu daná slova propojily a jak podle jejich názoru spolu v rámci příběhu souvisejí.

5. Osmisměrka

Hledaná slova jsou: Pidiťuk, Michal, Filip, Trpajz, Aneta, urání, Filipíny, zelená, strašidlo, posed, přátelství, škola, učitelka.

C	V	R	H	P	S	O	O	P	U	D	V	B	M	K
Y	A	P	Ř	Á	T	E	L	S	T	V	Í	B	Q	F
I	O	V	B	E	R	X	N	V	T	E	I	P	J	K
D	A	N	E	T	A	A	L	Á	N	E	L	E	Z	I
E	I	U	K	L	Š	G	B	C	A	Ý	Á	M	K	Š
P	W	Ř	P	É	I	V	N	E	M	P	I	L	I	F
I	Ů	O	E	R	D	S	C	N	H	O	R	Ř	E	I
D	Í	H	J	A	L	O	K	Š	S	S	R	Ž	Ý	L
I	N	K	É	Č	O	K	G	B	J	E	Q	Y	B	I
Ť	Í	U	L	S	B	Á	L	E	R	D	V	Ž	M	P
U	N	Ě	A	S	Í	Ů	M	A	W	T	U	I	V	Í
K	Á	C	H	A	N	M	L	Ý	Š	D	R	Ž	I	N
A	R	S	C	D	Č	Š	Z	J	A	P	R	T	N	Y
Á	U	Č	I	T	E	L	K	A	D	H	J	K	W	Ý
V	B	Á	M	Č	T	J	H	F	O	M	Č	S	Ě	V

Projekt „Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Zlín IV“ je spolufinancován Evropskou unií.

6. Školní rozhlas

Pokud bude třeba, můžete žákům jako návod poskytnout následující osnovu.

Osnovy pro žáky

Pozdrav

„Milí žáci a učitelé...“ / „Vážení posluchači školního rozhlasu...“

Oznámení události

„V noci se stalo něco zvláštního...“

„Byl tu spatřen duch...“

„Někteří žáci způsobili pořádný rozruch...“

Kdo v tom má prsty

„Zmínit jména (např. Michal, Filip, Trpajz)...“

„Paní učitelka Vlčková byla velmi... (rozzlobená, vyděšená, překvapená)...“

Upozornění nebo zákaz

„Škola není ... (hrad, strašidelný zámek, cirkus)...“

„Zakazuji ... (vyvolávání duchů, strašení spolužáků, přespávání ve třídě)...“

Návrh, co dál

„Doporučuji...“

„Navrhuji...“

„Příště raději...“

Zakončení

„A teď všichni do tříd!“

„Děkuji za pozornost.“

„Přeji klidný a strašidel zbavený den.“

Každý žák si pak vytvoří vlastní verzi, přičemž text může být vážný, vtipný nebo i hodně přehnaný.

7. Proměna postav

Cíle této aktivity:

rozvíjet čtenářskou gramotnost a schopnost analyzovat charakter postavy.

podporovat kritické myšlení a fantazii dětí při přemýšlení, jak by se postava mohla chovat jinak.

ukázat, že postavy se v průběhu příběhu mohou měnit, a že změna nemusí být vždy „lepší“ či „horší“.

Poznámka na závěr:

Aktivita podporuje nejen čtení s porozuměním, ale i schopnost diskutovat a argumentovat.

Můžeme žáky motivovat otázkami typu: „Proč si myslíš, že se postava změnila?“ „Co by se

Spolufinancováno
Evropskou unií

Projekt „Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Zlín IV“ je spolufinancován Evropskou unií.

stalo, kdyby se nechovala jinak?“ Aktivitu lze propojit s psaním krátkých příběhů nebo dramatizací scén.